

96/22.03.2018

*Comisia pentru constituționalitate
libertăți civile și monitorizare a executării hotărârilor
Curtii Europene a Drepturilor Omului*

*Comisia juridică, de numiri, disciplină,
imunități și validări*

Nr.LXVIII/ 2582 /2018

Nr.XIX/ 49 /2018

R A P O R T C O M U N

la *Legea pentru modificarea și completarea Legii nr.3/2000 privind organizarea și desfășurarea referendumului*

În conformitate cu prevederile art.150 din Regulamentul Senatului, republicat, Comisia pentru constituționalitate, libertăți civile și monitorizare a executării hotărârilor Curtii Europene a Drepturilor Omului și Comisia juridică, de numiri, disciplină, imunități și validări au fost sesizate, prin adresa nr. **L96/2017** din 19 martie **2018**, de către Biroul permanent al Senatului, în vederea dezbaterii și elaborării raportului comun la ***Legea pentru modificarea și completarea Legii nr.3/2000 privind organizarea și desfășurarea referendumului***, ca urmare a cererii de reexaminare formulate de Președintele României.

Obiectul de reglementare al inițiativei legislative îl constituie modificarea și completarea art.6 din Legea nr.3/2000 privind organizarea și desfășurarea referendumului, cu modificările și completările ulterioare, în sensul prevederii publicării proiectului de lege de revizuire a Constituției în Monitorul Oficial al României, precum și în sensul stabilirii unui criteriu pentru determinarea datei desfășurării referendumului.

În ședința din 20 martie 2018, membrii celor două Comisii, analizând legea trimisă la promulgare, considerentele expuse în Deciziile Curtii nr.612/2017 și nr.47/2018, precum și motivele cuprinse în cererea de reexaminare a Președintelui României, au hotărât, cu majoritate de voturi, să adopte raport de respingere a cererii de reexaminare.

Președintele României, în cererea de reexaminare, a invocat faptul că **utilizarea sintagmei „proiectul legii constituționale”, în cuprinsul legii trimise la promulgare, „este**

improprie și neclară în ceea ce privește etapa procedurală avută în vedere. De asemenea, formularea „adoptat de fiecare Cameră a Parlamentului” este una neclară deoarece permite interpretarea că proiectul adoptat de fiecare Cameră a Parlamentului ar trebui trimis Curții Constituționale. Astfel, s-ar putea înțelege că instanța constituțională ar putea primi două proiecte distincte și chiar în forme diferite, fiind nevoită să se pronunțe din oficiu de două ori, asupra a două texte potențial diferite ale aceleiași legi constituționale, o dată după ce proiectul de lege de revizuire a fost adoptat de o Cameră și încă o dată după ce proiectul de lege a fost adoptat de cea de a doua Cameră. Este pusă așadar în discuție respectarea principiului legalității stabilit la art. 1 alin. (5) din Constituție în dimensiunea sa referitoare la calitatea legii. Pentru mai multă precizie, ar trebui să se prevadă expres că instanța constituțională se pronunță asupra legii adoptate de ambele Camere, nu de fiecare dintre acestea.”

În cadrul dezbaterilor, majoritatea membrilor celor două comisii a opinat că raționamentul, pentru care se folosește, în motivele cererii de reexaminare, argumentul potrivit căruia sintagma **”procedează potrivit legii”** ar putea fi interpretată de judecătorii Curții Constituționale ca fiind confuză, duce la concluzia că instanța constituțională nu ar ști ce lege să aplice, cu atât mai mult cu cât se indică două potențiale legi dintre care una nu are atribuții pentru Curtea Constituțională. Astfel, nu poate fi primit argumentul invocat potrivit căruia judecătorii Curții Constituționale ar putea să aplice o lege care nu le stabilește niciun fel de atribuții, mai ales că există o lege care reglementează organizarea și funcționarea acestora. În consecință, **”procedează potrivit legii”** este o sintagmă consacrată, necesară a fi cuprinsă în text deoarece **articolul 23 din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale**, republicată, cu modificările și completările ulterioare, este cel care indică faptul că, după finalizarea procedurii de revizuire a Constituției în Parlament, Curtea Constituțională ar fi chemată ca în termen de cel mult 5 zile să se pronunțe cu privire la eventuala depășire a limitelor revizuirii.

În ceea ce privește utilizarea sintagmei **”depășește limitele revizuirii”** întrucât, consideră Președintele României, **”a depăși”** nu presupune în mod necesar și **”a încălca”**, majoritatea membrilor comisiei a susținut că, atât timp cât legea fundamentală prevede *expressis verbis* situațiile care nu pot forma obiectul revizuirii, orice depășire a limitei impuse constituie încălcare. De altfel, **sintagma este folosită și de Curtea Constituțională care, prin Decizia nr.80/2014, a constatat, cu unanimitate de voturi, ”că modificarea adusă dispoziției art. 135 alin. (2) lit. d) depășește limitele revizuirii, astfel cum acestea sunt prevăzute în art. 152 alin. (2) din Constituție.”.**

În cadrul dezbaterilor, domnul senator George Edward Dircă a formulat amendamente care, supuse votului, au fost respinse.

În consecință, Comisia pentru constituționalitate, libertăți civile și monitorizare a executării hotărârilor Curții Europene a Drepturilor Omului și Comisia juridică, de numiri, disciplină, imunități și validări **supun spre dezbateri**, plenului Senatului, **raportul comun de respingere a cererii de reexaminare și adoptarea legii, în forma trimisă la promulgare.**

În raport cu obiectul de reglementare, legea face parte din categoria **legilor organice** și urmează a fi supusă votului plenului Senatului, potrivit art.76 alin.(1) din Constituția României, republicată.

Potrivit art.75 alin.(1) din Constituție și art.92 alin.(7) pct.2 din Regulamentul Senatului, cu modificările și completările ulterioare, legea urmează a fi dezbătută de **Senat** în calitate de **primă Cameră sesizată**.

Președinte,

Senator Ionuț SIBINESCU

Secretar,

Senator Bogdan MATEI

Președinte,

Senator Robert Marius CAZANCIUC

Secretar,

Senator Adrian Nicolae DIACONU

Întocmit,
consilier Maria Ranga

consilier Camelia Ene

AMENDAMENTE RESPINSE

Propunere legislativă pentru modificarea și completarea art.6 din Legea nr.3/2000 privind organizarea și desfășurarea referendumului (L96/2017)

Art.	Forma trimisă la promulgare	Amendamente
Art. 6 alin. (1)	Inițiativa și procedura revizuirii Constituției sunt supuse dispozițiilor prevăzute la art. 150 și 151 din Constituție.	
Art. 6 alin. (3)	Proiectul legii constituționale, adoptat de către fiecare Cameră a Parlamentului sau de către Camerele reunite în caz de divergență conform art. 151 alin. (2) din Constituția României, republicată, se trimite de îndată Curții Constituționale, care procedează potrivit legii. Dacă se constată că inițiativa legislativă de revizuire depășește limitele revizuirii, aceasta se consideră nefinalizată și se transmite Parlamentului, procedura urmând a fi reluată.	Proiectul legii de revizuire, adoptat de către Camerele Parlamentului sau de către Camerele reunite, în caz de divergență conform art. 151 alin. (2) din Constituția României, republicată, se trimite Curții Constituționale, care procedează potrivit legii. Dacă se constată că inițiativa legislativă de revizuire încalcă limitele formale sau materiale ale revizuirii , aceasta se consideră nefinalizată și se transmite Parlamentului, procedura urmând a fi reluată.
Art. 6 alin. (4)	Dacă Curtea Constituțională constată că inițiativa legislativă de revizuire nu depășește limitele revizuirii, proiectul legii constituționale se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, împreună cu decizia Curții Constituționale. Cetățenii României sunt chemați să-și exprime voința prin vot în cadrul referendumului național cu privire la revizuirea Constituției, în ultima duminică a perioadei de 30 de zile prevăzută la art. 151 alin. (3) din Constituția României, republicată, calculată de la data adoptării de către Parlament a proiectului legii constituționale, Guvernul având obligația de a aduce la cunoștință publică, de îndată, prin mijloace de comunicare în masă, textul acestuia și data referendumului național.	Dacă Curtea Constituțională constată că inițiativa legislativă de revizuire nu încalcă limitele formale sau materiale ale revizuirii , proiectul de lege se publică în aceeași zi cu apariția deciziei Curții Constituționale în Monitorul Oficial al României, Partea I.
Art. 6 alin. (5)	Persoanele care au dreptul să participe la referendumul național privind revizuirea Constituției, modul de desfășurare a campaniei pentru referendum,	Cetățenii României sunt chemați să-și exprime voința prin vot în cadrul referendumului național cu privire la revizuirea Constituției, organizat în cel

	organizarea și desfășurarea acestuia, organizarea și atribuțiile birourilor electorale, faptele care constituie contravenții, precum și modul de constatare și sancționare a acestora sunt cele stabilite la art. 4, art. 7 alin. (1), precum și în capitolele IV-VI. Rezultatul referendumului național se stabilește în conformitate cu prevederile art. 5 alin. (2) și (3) și ale art. 7 alin. (2).	mult 30 de zile de la data adoptării proiectului sau a propunerii de revizuire, în conformitate cu prevederile art. 151 alin. (3) din Constituția României, republicată. Guvernul stabilește, prin hotărâre, data referendumului, și aduce la cunoștință publică, de îndată, prin mijloace de comunicare în masă, această dată.
Art. 6 alin. (6)		Persoanele care au dreptul să participe la referendumul național privind revizuirea Constituției, modul de desfășurare a campaniei pentru referendum, organizarea și desfășurarea acestuia, organizarea și atribuțiile birourilor electorale, faptele care constituie contravenții, precum și modul de constatare și sancționare a acestora sunt cele stabilite la art. 4, art. 7 alin. (1), precum și în capitolele IV – VI. Rezultatul referendumului național se stabilește în conformitate cu prevederile art. 5 alin. (2) și (3) și ale art. 7 alin. (2).
Art. 6 alin. (7)		(7) Cheltuielile pentru organizarea și desfășurarea referendumului național privind revizuirea Constituției se suportă din bugetul de stat.
Art. 15 alin. (1) lit. a)	(1) Obiectul și data referendumului național se stabilesc după cum urmează: a) potrivit prezentei legi, în cazul referendumului privind revizuirea Constituției, cu respectarea art. 151 alin. (3) din Constituție.	

Senator George-Edward DIRCĂ

Grup parlamentar USR